

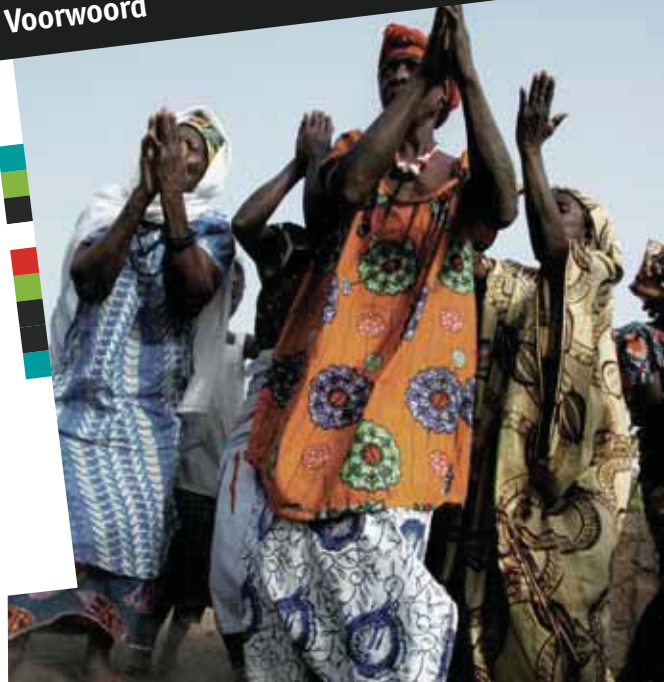

BEVRIJDE
WERELD

› BEVRIJDE WERELD
AAN HET WERK 2010

VOEDSEL & WATER

voor nu en voor later

EEN JAAR VAN VERANDERING

2010 was in alle opzichten een jaar van verandering en overgang. Terwijl ik dit neerpen, heb ik er al een achtste maand als algemeen coördinator van Bevrijde Wereld opzitten. Ook de educatieve werkingen en de financiële & administratieve dienst verwelkomden elk een nieuwe coördinator. Met een kersvers coördinatieteam trachten we zo goed als mogelijk de krijtlijnen uit te tekenen voor de toekomst. Dat kost tijd, maar we weten steeds beter ons plekje te vinden.

Nog een overgang tekende zich af in de subsidiedossiers voor onze inhoudelijke werkingen in Noord en Zuid. Het driejarig programma (2008-2010) 'Voedsel voor toekomst' werd afgerond, om plaats te maken voor het vervolgprogramma (2011-2013) 'Honger

naar meer'. Het nieuwe programma is nóg ambitieuzer, nog meer gericht op kwaliteit en resultaat dan het vorige. Ook het vijfjarig programma voor drie West-Afrikaanse landen - Burkina-Faso, Mali en Senegal - werd in 2010 voltooid. Door het uitblijven van een Belgische regering trad verdraging op de uitvoering van het nieuwe dossier. Maar er wordt hard gewerkt om alles zo snel mogelijk herop te starten. In 2010 vlogen de rapporteringen, dossiers en nieuwe financieringsvoorstellen dus om onze oren.

We groeien steeds meer uit het jasje van het kleine, gezellige kantoor in de Nieuwstraat. Daarom werd een nieuw pand aangekocht. De Mercatorstraat 81, een volwaardige opvolger, lonkt ons toe. Met de hulp van onze meest trouwe vrijwilligers hebben we ondertussen haast alles afgebroken om ruimte te creëren voor de komende verbouwingen. Eind 2011 trekken we dan met de hele ploeg naar onze nieuwe stek in Sint-Niklaas.

Ik kan alleen maar met bewondering vaststellen dat het Bevrijde Wereld team enorm veel werk heeft verzet om ervoor te zorgen dat de werking 'normaal' kon blijven draaien.

En dat 'normale draaien' is geen loze kreet gebleken:

- Naast Vlaanderen zijn we dagelijks actief in zeven landen in het Zuiden.
- In Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen werken we samen met onze lokale partners en boerenorganisaties aan een betere voedselsituatie voor 250.000 arme boeren.
- Tientallen jongeren en volwassenen gingen mee op inleefreis en stampten solidariteitsacties uit de grond voor het Zuiden.
- We slaan de handen in elkaar met een dertigtal lokale partners in het Zuiden. We moedigen hen aan om onderling kennis en ervaring uit te wisselen in een netwerk dat we hen ter beschikking stellen. Zo staan ze steeds sterker en helpen ze elkaar vooruit.
- Zo'n 1700 scholieren en 130 leerkrachten brachten een bezoekje aan onze Baobab inleefateliers. Ze maken er op speelse wijze kennis met het leven in een andere cultuur, de rijkdom van diversiteit en het belang van solidariteit.
- Onderlinge solidariteit wordt pas echt duurzaam als kinderen en jongeren dit ervaren in hun schoolomgeving. Dankzij de onvermoeibare inzet van Bevrijde Wereld groeide het platform Solidaire Scholen uit tot een sterk samenwerkingsverband en een steunpunt voor scholen.

Voor een relatief kleine ngo zoals de onze, zijn dit prestaties van formaat. Mijn vroegere werkervaring in grote, internationale ngo's stelt me in staat die vergelijking te maken. Deze resultaten kunnen we maar boeken dankzij de onmisbare inzet van onze partners in Vlaanderen en een netwerk van gespecialiseerde partners en lokale organisaties in het Zuiden.

Toch moeten we alert blijven: het ooit zo gunstige klimaat ten aanzien van ontwikkelingssamenwerking vertoont scheurtjes. De subsidiepot is niet oneindig diep. Willen we in de toekomst dezelfde resultaten behalen, dan moeten we hierop anticiperen. Dit betekent dat we moeten werken aan een betere financiële onafhankelijkheid. Een gezonde financiële situatie impliceert ook onafhankelijk in brede zin: we zullen meer in staat zijn om eigen keuzes te maken, los van de politieke motieven die bij overheden een rol spelen in hun beleid voor ontwikkelingssamenwerking. In 2010 is hier al een eerste aanzet gegeven. In 2011 zal Bevrijde Wereld de privéfondsenwerving met nog meer energie ter hand moeten nemen.

Als we dit kunnen doen met dezelfde motivatie van iedereen zoals ik die aantrof in 2010, dan heb ik er in ieder geval alle vertrouwen in.

Marc Joolen

Algemeen Coördinator Bevrijde Wereld

»» Op het menu

P. 05

BEVRIJDE WERELD IN BEELD
'Wie, wat, waar?'

P. 06-07

DE ZUIDWERKING VAN BEVRIJDE WERELD
'Voedsel en water, voor nu en voor later'

P.08-09

VOEDSEL EN WATER IN BOLIVIA
'Een menu van maïs, aardappelen of rijst'

P. 10-11

VOEDSEL EN WATER IN WEST-AFRIKA
'Wanneer de grond onder je voeten te warm wordt'

P. 12-13

VOEDSEL EN WATER IN DE FILIPPIJNEN
'Boer zoekt land'

P. 14-15

DE NOORDWERKING VAN BEVRIJDE WERELD
'Menu voor de kleine en grote honger'

P.16

BAOBAB WERELDKLAS
'Baobab breekt uit haar muren'

P.17

SOLIDAIRE SCHOLEN
'Vandaag investeren in de wereldburgers van morgen'

P.18

JONGEREN
'Sint-Niklase jongeren gaan vreemd'

P.19

VOLWASSENEN
'Noord & Zuid: samen aan tafel'

P.20-21

HET FINANCIËLE JAARVERSLAG
'Bevrijde wereld opent de boeken'

P.22-23

ZIJ STEUNEN BEVRIJDE WERELD
'Dankzij jullie'

»» Bevrijde wereld in beeld **WIE, WAT, WAAR?**

Bevrijde Wereld ondersteunt de armste boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filippijnen. Dankzij kleinschalige projecten zoals groentetuinen, rijstvelden en waterputten werken we samen aan hun recht op beter voedsel. Deze solidariteit willen we delen met kinderen, jongeren en volwassenen in eigen land, via inleefateliers, vormingen en reizen.

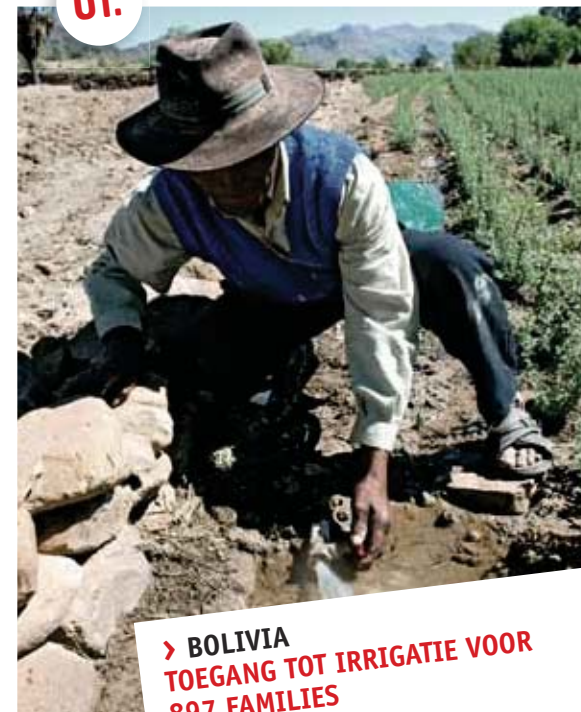
01. Bolivia

02. West-Afrika

03. Filippijnen

04. België

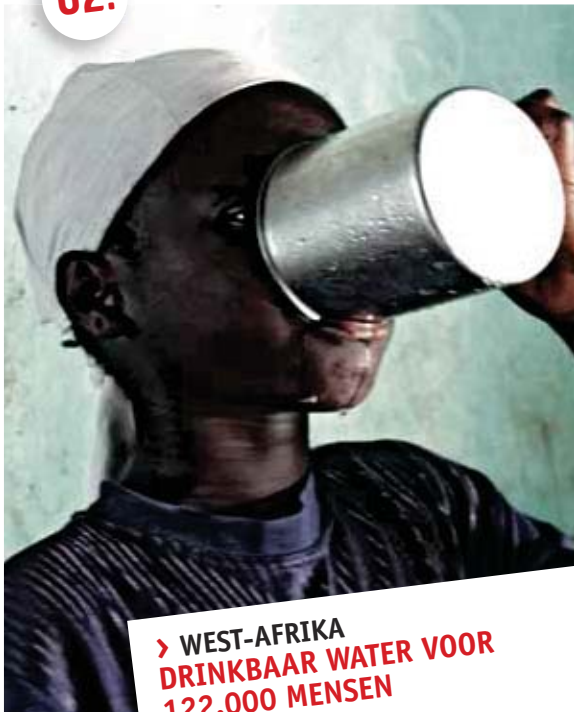
01.

“Toen we nog geen eigen irrigatiesystemen hadden, gingen we vaak naar de dichtstbijzijnde stad. Eén week, twee weken, soms een maand... en dan nog kwamen we terug met enkel uien”, vertelt Benedicto Mamani. “Nu kunnen we onze eigen verse groenten telen, zelfs tomaten, bieten, snijbieten en kolen.” Samen met de boerenfamilies installeren we kleine irrigatiesystemen. Zo wordt het schaarse water optimaal benut en kunnen de boeren meer velden bewerken, meerdere keren per jaar oogsten en nieuwe gewassen invoeren. Dit zorgt voor een groter inkomen en vermindert de migratie naar de steden.

» Jacinto Yanqui verdiende nog geen 500 Bolivianos met de verkoop van maïs, tarwe en gerst. Ontdek op pagina 8 hoeveel de verkoop van wilde marjolein hem nu jaarlijks opbrengt!

02.

› **WEST-AFRIKA**
DRINKBAAR WATER VOOR
122.000 MENSEN

Sinds eind 2010 hebben 122.000 mannen, vrouwen en kinderen in 63 dorpen in Burkina Faso, 77 in Mali en 53 dorpen in Senegal toegang tot drinkbaar water. In deze 192 dorpen installeerden we zo'n 450 watervoorzieningen. Een goede toegang tot water heeft een enorme en onmiddellijke impact op het leven van de vrouwen. "Vroeger moesten de vrouwen en meisjes vaak kilometers lopen vooraleer ze bij de eerste waterbron aankwamen, soms tot vier keer per dag", vertelt Wim Vereecken. Hun dagritme werd bepaald door de zoektocht naar water. Maar nu dienen zich eindelijk nieuwe perspectieven aan."

› Lees op pagina 10 & 11 hoe de waterprojecten het leven en de toekomst van vele jonge West-Afrikaanse meisjes kunnen veranderen.

03.

› **FILIPPIJNEN**
MAÏS MALEN OP DE FIETS

Een maïsmolen aangedreven door een fiets, een ingenieuze pomp die stromend water afleidt naar groentetuinen, kookvuren die een kwart minder hout verbruiken, een rijstdroger die ook droogt als het regent,... Het zijn snuffjes uit de keuken van onze werking 'aangepaste technologie' in de Filipijnen. Na vele jaren van ondersteuning door onze coöperant Roger staat de werking nu op eigen benen en breidt ze verder uit.

› Benieuwd hoe onze afdeling 'aangepaste technologie' terrein veroverd in de Filipijnen? Blader door naar pagina 12.

04.

› **IN EIGEN LAND**
ONTDEK DE WERELD OP
INLEEFREIS

"Dankzij de inleefreis kreeg ik een unieke kans om samen te leven met een familie op het Boliviaanse platteland. De dagen bij mijn gastfamilie hebben me laten zien welke veranderingen de partners van Bevrijde Wereld realiseren op het terrein." Geladen met een rugzak vol ervaringen, ontmoetingen en foto's, en gebeten om dit met alles en iedereen te delen, kwamen Dries en zijn vijf mede-inleefreizigers terug uit Bolivia. Niet veel later was 'Beeldig Bolivia' geboren: een fototentoonstelling met een origineel reisverslag, Boliviaanse muziek en lekkere maaltijden en drankjes. De actie bracht ook heel wat geld op voor onze projecten in Bolivia. Goed gedaan!

› Zin om mee te gaan op inleefreis?

Neem dan snel een kijkje op pagina 19.

› Zin om in actie te schieten voor Bevrijde Wereld?

Op pagina 22 kan je al wat inspiratie opdoen!

De zuidwerking van Bevrijde Wereld
**VOEDSEL EN WATER,
VOOR NU ÉN VOOR
LATER**

Een bereik van meer dan 250.000 mensen uit meer dan 300 dorpen met meer dan 30 lokale partners in zeven landen. In 2010 blikken we fier terug op een jarenlange samenwerking met de boeren aan hun recht op meer en beter voedsel en water. 2010 was een afsluitjaar voor de meeste drie- en vijfjarenprogramma's, en kondigde dus ook de opstart van een nieuwe fase aan. Een ideaal moment voor een flash back en forward!

HOU KLEINE BOEREN NIET KLEIN

Miljoenen mensen lijden honger. Meer dan de helft ervan zijn boeren. Er wordt genoeg geproduceerd om de hele wereld te voeden en toch zijn wereldwijd de armste families vooral op het platteland terug te vinden. Zij die zelf voedsel produceren. Ironisch toch? De boer in West-Afrika kampt met een groot tekort aan water en dan nog wordt in periodes van droogte vaak meer voedsel uit- dan ingevoerd. Groenten en fruit staan in de Boliviaanse hoogvlakten haast nooit op het menu waardoor te veel kinderen er lijden aan ondervoeding. En in de Filippijnen leveren duizenden landloze boeren een harde strijd tegen een kleine elite om een eigen lap grond. Om al die redenen werkt Bevrijde Wereld samen met haar partners en de boeren, dag in dag uit, aan meer en beter voedsel en water. Omdat voedsel een basisrecht is, en omdat vooral boerenfamilies dat recht wordt ontzegd.

MEER EN BETER VOEDSEL OP JE BORD

De noden zijn groot, honger is een realiteit. Toch kunnen kleine investeringen al heel wat verbetering brengen. Zo zorgt een waterput in het dorp er niet alleen voor dat meisjes en vrouwen geen kilometers meer moeten lopen. Het creëert ook tijd om een groentetuin te onderhouden of om naar school te gaan. Een visvijver zorgt voor meer gevarieerde voeding, maar ook voor extra inkomsten door de verkoop van de vis. Het is verbazend wat biologische landbouw kan teweegbrengen: een grote daling van de kosten omdat er geen chemische producten meer gebruikt worden, en de grond wordt na enkele jaren zichtbaar vruchtbaarder. In alle dorpen in Bolivia, de Filippijnen en in de vijf landen in West-Afrika waar Bevrijde Wereld actief is, werken we samen aan een betere toegang tot drinkwater en een gezonde variatie aan voedsel. En dat in de armste en meest afgelegen gebieden.

STRAFFE BOERENKOST BOEREN AAN DE BASIS

Meer voedsel produceren is één ding. Maar hoe zorgen we dat de tafel gevuld blijft, ook na alle investeringen en vormingen die we via de lokale partners voorzien? De slaagkans van een project hangt samen met het doorgedreven engagement van de boerenfamilies, verenigd in lokale dorpsorganisaties, met sterke leiders aan kop. Het zijn de boeren

die de activiteiten en investeringen zelf beheren. Jongeren en vrouwen nemen deel aan de discussies, beslissingen nemen ze samen. Maar er is meer: sterke boerenorganisaties zijn niet alleen de sleutel voor een duurzame voedselzekerheid, ze zijn de voedingsbodem om politieke veranderingen af te dwingen in hun streek of land. Daarom is er ook aandacht voor vormingen over politieke of economische thema's, zijn vele boerenorganisaties lid van nationale federaties of nemen ze deel aan campagnes. Want om het volwaardige recht op voedsel af te dwingen is meer nodig dan geiten kweken, rijst planten of vis vangen.

SAMENWERKEN OM ELKAAR TE VERSTERKEN

Als we in één zaak de voorbije jaren extra energie gestoken hebben, is het wel in het samenbrengen van de partners per land. In de West-Afrikaanse landen zetten onze partners zich samen rond de tafel om gezamenlijk een programma uit te werken. In Bolivia schakelden we twee organisaties in om de andere partners samen te brengen rond beleidsbeïnvloeding en biologische landbouw. En in de Filippijnen werd een volwaardig netwerk voor voedselzekerheid opgericht met meer dan dertig lidorganisaties. Door die samenwerking kunnen we vernieuwen, elkaar nog beter maken, een gezamenlijke visie op ontwikkeling vormen, en samen wegen op het beleid. Continu bijleren door uitwisseling en netwerking, dat is dé insteek bij Bevrijde Wereld.

► Fast Forward ◄

Bevrijde Wereld staat niet stil. We blijven stappen vooruit zetten.

De komende jaren zullen nieuwe partners ons lokaal netwerk in het Zuiden versterken en uitbreiden.

In Mali richten we een nieuw

landenkantoor op om de programma's in Mali en Burkina Faso beter te kunnen opvolgen. Watervoorziening wordt in Bolivia en de Filippijnen een grotere prioriteit. We gaan onze lokale partners nog meer ondersteunen zodat ze hun kwaliteiten ten volle kunnen benutten en inzetten. En we maken meer internationale uitwisseling mogelijk tussen partners en medewerkers van Bevrijde Wereld. Want ook over de continenten heen kunnen we veel van elkaar opsteken.

CLIMATE CHANGE?

KLIMAAT SLAAT HARD TOE OP VOEDSELPRODUCTIE

Zowel in de Filippijnen als in Bolivia werd een aantal resultaten niet behaald door de aanhoudende verschroeiende droogte. Toeval? Wellicht niet. De klimaatwijzigingen hebben een grote impact op de voedselzekerheid: minder regenval, minder water voor landbouw, de bodems staan droog. Met de klimaatveranderingen moet ernstig rekening gehouden worden. Samen met onze partners bereiden we ons hierop voor. Er gebeurt veldonderzoek naar de veranderingen die de boeren vaststellen, we geven nog meer aandacht aan watervoorziening, aangepaste landbouwmethodes worden ontworpen,... Het wordt ongetwijfeld een nieuw speerpunt voor de toekomst.

Bevrijde Wereld in Bolivia...

- **Bereik:** meer dan 1.000 families
- **Actief in 8 gemeenten** verspreid over de departementen Cochabamba, Potosi en Chuquisaca
- **Zes partners:** AIPE (Asociación de Instituciones de Promoción y Educación) staat sterk in netwerking en beleidsbeïnvloeding voor het recht op gezonde voeding. - ICO (Instituto de Capacitación del Oriente) zorgt dat lokale leiders sterker staan in het werken aan voedselzekerheid, door vormingen en hun School voor Leiders. - INCCA (Instituto de Capacitación Campesina) zet in op de versterking van vrouwenorganisaties. - ISALP (Investigación Social y Asesoramiento Legal Potosí) versterkt de inheemse boerenorganisaties. - PROAGRO (Promotores Agropecuarios) kiest toegang tot water als strategie voor vooruitgang. - PROBIOMA (Productividad Biosfera y Medio Ambiente) focust op netwerking, promotie en vorming rond biologische landbouw.

»» Voedsel & water in Bolivia

EEN MENU VAN MAIS, AARDAPPELEN OF RIJST

Met een grote groep Quechua en Aymara onder de bevolking is Bolivia het meest Indiaanse land van Latijns-Amerika. Tegelijk is het ook het armste land van de regio. Het aantreden van president Evo Morales gaf het startschot aan de opbouw van een meer sociaal Bolivia. Het 'Recht op Gezonde Voeding' kreeg een plaatsje in de grondwet, waarmee de Boliviaanse staat zich engageert om voedselzekerheid te garanderen voor iedereen. Een stimulerende omgeving dus voor het werken aan voedselzekerheid. Maar er is nog veel werk aan de winkel...

... vooral in de afgelegen dorpen in de hoogvlaktes. Hier zijn we dan ook met onze partners actief. De nood aan meer, beter en gevarieerd voedsel is er erg groot omdat de landbouwproductiviteit er zo laag ligt. Het barre klimaat, de korte regenperiode, gebrek aan vruchtbare grond en water voor consumptie en irrigatie maken de boeren zeer kwetsbaar voor een mislukte oogst. Het menu van een doorsnee familie bestaat meestal uit mais, aardappelen of rijst. Groenten en fruit komen haast nooit op tafel. Voor een inkomen zijn boeren vaak afhankelijk van tussenhandelaars die hun producten opkopen aan een lage prijs.

Samen met onze lokale partners en boerenorganisaties werken we aan een gezonde en gevarieerde voeding voor meer dan duizend families, een betere toegang tot water en een grotere lokale afzet van hun producten. Daarnaast ondersteunen we de boerenorganisaties om te participeren aan het lokale beleid.

EEN BETERE TOEGANG TOT IRRIGATIE VOOR 897 FAMILIES

Eén van de eerste en belangrijkste stappen om de landbouwproductie op te drijven is de aanleg van irrigatiesystemen. Samen met de boerenfamilies gaan we bronwater afleiden naar akkers, regenwater opvangen in grote bassins of kleine stuwdammen installeren. Zo wordt het schaarse water optimaal benut en kunnen de boeren meer velden bewerken, hun productie diversifiëren en meerdere keren per jaar oogsten. Sinds 2010 hebben 897 families in de projectgebieden een betere toegang tot irrigatie. Het leven van de families is er heel wat op vooruit gegaan. Ze telen zelf verse groenten, planten fruitbomen en voeren nieuwe gewassen in zoals marjolein. Dit zorgt voor een groter inkomen en minder migratie naar de steden.

Toen we nog geen eigen irrigatiesystemen hadden, gingen we vaak naar de dichtstbijzijnde stad Tarabuco. Eén week, twee weken, soms een maand... en dan nog kwamen we terug met enkel uien. Nu kunnen we onze eigen verse groenten telen, zelfs tomaten, bieten, snijbieten en kolen. – Benedicto Mamani

Vroeger bracht de verkoop van maïs, tarwe en gerst nog geen 500 Bolivianos op. Nu oogsten we driemaal per jaar wilde marjolein. Voor de eerste oogst ontving ik 2200 Bolivianos, de tweede oogst 2300, en net voor augustus nog eens 2100. – Jacinto Yanqui Don Miguel

LOKALE SCHOLEN KIEZEN VOOR LOKALE YOGHURT

Met het programma 'Schoolontbijt' moedigt de Boliviaanse overheid gemeentebesturen aan om lokale producten van plaatselijke producenten te gebruiken in scholen. In de gemeente Tiraque sprong onze partner INCCA meteen op de kar om samen met de lokale producentenorganisatie APARK yoghurt te leveren in scholen. Niet zonder slag of stoot weliswaar, want er kwam een heuse proefsessie voor het gemeentebestuur bij kijken om de raadsleden te overtuigen van de kwaliteit. Vanaf de eerste hap was alles beklonken. Nu levert APARK wekelijks 13.500 zakjes yoghurt

aan de gemeentelijke scholen. Eind 2010 boekten ze een mooie netto-opbrengst van 25.000 euro. De 150 enthousiaste leden, met vrouwen in de hoofdrol, mogen fier zijn op hun prestatie!

Zelfs in onze stoutste dromen hadden we nooit gedacht yoghurt te mogen produceren voor het schoolontbijt. Wij zijn gewend om het land te bewerken en aan akkerbouw te doen, met enkel aardappelen, bonen en gerst als dagelijkse kost. – Vitalia Paulo M.

VISSEN NAAR EEN WAARDIGER BESTAAN

In de hooglanden van Tomave is het woord aan de Ayllu's, de inheemse organisatie van de boeren. Met de steun van onze partner ISALP hebben een aantal leden van de Ayllu het initiatief genomen om een eigen forelkwekerij op te starten zodat ze niet meer afhankelijk zijn van de aankoop van forel bij een privé-bedrijf. Een slimme zet, want het gebied is zeer moeilijk te bewerken voor landbouw, maar heeft wel water in overvloed. "Door de onzekere oogst voelden de families zich zeer kwetsbaar. De forelproductie biedt een realistisch alternatief om opnieuw te mogen dromen van een waardiger bestaan", vertelt landenvetegenwoordiger Jaap Op De Coul. Ondertussen produceren ze niet alleen de forel, maar ook de kweekvisjes én het visvoer zelf. Dit maakt het project duurzaam. Zestien families zetten zich er hard voor in, maar de hele Ayllu heeft recht op een deel van de kweek.

Ik ben oud en kan niet meer lopen. Ik kan hier ook niet zaaien. Maar forellen kweken is makkelijk, hier kan ik van leven!

BESTEL ONZE BOLIVIA BROCHURE
via www.bevrijdewereld.be!

WANNEER DE GROND ONDER JE VOETEN TE WARM WORDT

De West-Afrikaanse landen waar Bevrijde Wereld actief is, behoren tot de armste ter wereld. De voedselvoorziening staat er onder grote druk: West-Afrika kreunt onder de droogte en snakt naar meer regen, bodems raken uitgeput en bomen worden gekapt omdat hout vaak de enige energiebron is voor het grootste deel van de bevolking. De jaarlijkse landbouwproductie zakt onder een niveau dat ontoereikend is om de bevolking te voeden.

In West-Afrika kan je niet om het grote watertekort heen. Werken aan voedselzekerheid in West-Afrika betekent dus onmiskenbaar het schaarse water meer beschikbaar maken voor mens, plant en dier. Daarnaast willen we landbouwgrond opnieuw productief maken door de combinatie van veeteelt en akkerbouw of door het composteren van natuurlijke materialen. Daardoor blijven dorpen leefbaar. Daardoor kan een deel van de jongeren op het platteland blijven tijdens het droge seizoen en zijn hun ouders niet verplicht hen uit te sturen naar de steden. Daardoor blijven migranten sparen om in hun geboortestreek te investeren.

Bevrijde Wereld werkt samen met lokale partners die zich dag in dag uit inzetten voor de bevolking op het platteland, vaak in weinig comfortabele omstandigheden. Ze hebben een vertrouwensrelatie opgebouwd met de lokale bevolking en kennen daardoor hun echte noden, de eerste voorwaarde voor de duurzaamheid van een project.

TOEGANG TOT DRINKBAAR WATER AAN 122.000 PERSONEN

WATER EN SANITAIR IN BURKINA FASO, MALI EN SENEGAL

Sinds eind 2010 hebben 122.000 mannen, vrouwen en kinderen in 63 dorpen in Burkina Faso, 77 in Mali en 53 dorpen in Senegal toegang tot drinkbaar water. Het vruchtbare resultaat van een vijfjarig programma. In deze 192 dorpen installeerden we zo'n 450 watervoorzieningen. De dorpingen organiseerden zich in watercomités: zij zijn verantwoordelijk voor het onderhoud van de waterinfrastructuur en sensibiliseren de gebruikers voor een betere hygiëne. In de dorpscholen werden 100 toiletblokken gebouwd of hersteld. Bij de bouw van familietoiletten hebben we extra ingezet op vormingen over hygiëne. Een goede toegang tot water heeft een enorme en onmiddellijke impact op het leven van vrouwen. Waar hun dagritme voordien bepaald werd door de zoektocht naar water, dienen zich nu eindelijk betere toekomstperspectieven aan.

De vrouwen en meisjes moeten vaak kilometers lopen vooraleer ze bij de eerste waterbron aankomen. In het droog seizoen leggen ze die tocht tot vier keer per dag af, een mensonterende situatie. Het water in de bron is daarbovenop vaak erg vervuild en leidt tot ziektes. Dankzij de toegang tot zuiver water krijgen jonge meisjes opnieuw de kans om naar school te gaan, waar ze voordien als eerste thuis gehouden werden om te helpen met het halen van water. Wim Vereecken, programmaverantwoordelijke West-Afrika.

COMPOSTEREN KAN JE LEREN

COMPOSTPROJECT BURKINA FASO BOERT GOED

In 2010 leerden we de moedige Béatrice Sawadogo kennen. Tegen de raad van haar vrienden in koos ze voor een carrière als landbouwingenieur. Weinig toekomst werd gezegd, en vooral een mannenwereld. Maar de liefde voor het platteland en het boerenleven dat ze zo goed kende van haar grootouders was te groot. Ze startte als stagiaire bij onze partner AMB (Action Micro-Barrages) waar ze een compostproject opvolgde. Bevrijde Wereld financierde de bouw van 500 compostbakken voor de armste gezinnen in de regio. Béatrice stelde vast dat vele andere boeren spontaan hetzelfde model overnamen. Een bevestiging voor Bevrijde Wereld dat de aanpak om eerst de armste families tegemoet te komen werkt. Elke compostbak levert tien ton compost per jaar op, wat toelaat om een halve hectare bodem te bemesten. Boeren die met compost werken, halen een oogst binnen ter waarde van

ongeveer 300.000 CFA-Frank (460 euro). Dat ligt een pak boven het gemiddelde inkomen. Om de kwaliteit van de compost te verbeteren, organiseerde onze partner 21 technische vormingen.

ZADEN VOOR DE TOEKOMST

BOERENGROEPEN IN GUINEE-BISSAU BEHEREN EIGEN GRAANBANKEN

Na een droog seizoen van zeven maanden hebben boeren kwaliteitsvol zaaigoed nodig om het volgende landbouwseizoen goed te starten. Door de klimaatveranderingen wordt het regenseizoen korter en onregelmatiger, wat de nood aan aangepaste zaden steeds groter maakt. In het erg afgelegen oosten van Guinee-Bissau slagen de boeren erin om jaarlijks voldoende kwaliteitsvol zaaigoed van de lokale rijstrassen te bewaren voor het volgende landbouwseizoen. De boerenorganisaties beheren er zelf hun eigen graanbanken, en dat is de sleutel van hun succes.

ARMOEDE OPVALLEND GEDAALD IN 20 DORPEN IN GUINEE-BISSAU

HOE MEET JE DE IMPACT VAN DE PROJECTEN?

Een vergelijkende armoedeanalyse in twintig dorpen in 2007 en 2011 toonde aan dat de armoede er duidelijk gedaald is. Een mooie bevestiging dat de projecten hun vruchten afwerpen! Maar hoe meet je dat nu, armoede? Als eerste stap leggen de dorpsgemeenschappen zelf de criteria vast om een familie als 'zeer arm', 'arm' en 'niet arm' te beschouwen. In hun ogen is een familie zeer arm als ze niet meer heeft dan 6 zakken rijst van 50kg, 9 zakken cashew, 9 zakken katoen, 150 kg groenten, 1 handwerktuig, 3 kippen, 1 schaap, 3 geiten en geen fiets, noch moto of radio heeft. Na de analyse engageerde de dorpsgemeenschap zich ertoe om extra inspanningen te doen om de armste gezinnen bij de activiteiten van het programma te betrekken.

In 2007 was 31 procent van de families extreem arm, 59 procent was arm en slechts 10 procent in alle twintig dorpen was niet arm. Na de uitvoering van het voedselzekerheidsprogramma, begin 2011, meten we volgens dezelfde criteria dat 25 procent extreem arm is (-6 procent), 39 procent (-20 procent) is arm en 29 procent (+19 procent) van de families is niet langer arm.

De families geven de redenen aan voor de verbetering van hun situatie:

De productie van granen verloopt veel stabiel. Activiteiten zoals

veeteelt, groenteteelt en de productie van palmolie hebben ervoor gezorgd dat ons inkomen gestegen is. Er waren veel vormen en we werken nu met beter aangepast materiaal.

GEEN WINDEIEREN VOOR DE KIPPENBOER UIT MALI

Voor een programma van start gaat wordt gevraagd aan de dorpen wat hun noden zijn op het vlak van voedselzekerheid. Afhankelijk van het budget worden dan keuzes gemaakt en prioriteiten bepaald in de activiteiten die zij voorstellen. Een boer uit Duegembere hield al kippen en wilde zijn bedrijfje graag uitbreiden. Hij had bewezen dat hij dit goed deed en had de nodige infrastructuur in huis. Onze partner bezorgde hem een aantal kippen van een verbeterd ras – door kruisingen met dorpskippen – en het nodige medische materiaal om ze te verzorgen. Ondertussen blijkt dat de kippen hem geen windeieren gelegd hebben: zowel de eieren als de kuikens zijn groter en hij kan indien nodig de dieren behandelen.

Dankzij mijn kippenteelt kan ik kippen en eieren verkopen aan dorpen in de buurt, en heb ik een extra inkomen. Met die inkomsten kan ik ander voedsel zoals rijst aankopen, wat voor veel meer variatie in ons eten zorgt. Vooral in het droog seizoen is het in ons dorp heel moeilijk om aan voldoende eten te geraken. - Fiere kippenkweker uit Duegembere, Mali.

EEN DIJK VAN EEN VERANDERING DE GROTE IMPACT VAN DIJKEN OP DE VOEDSELZEKERHEID IN MALI

Voor de dijk er was in ons dorp, spoelde al het regenwater tijdens het regenseizoen gewoon weg. Er was een groot tekort aan water. We konden nauwelijks voldoende voedsel voor onszelf telen. We waren verplicht onze kinderen elk jaar opnieuw naar de stad te sturen om het gezinsinkomen aan te vullen. Maar het leven is er hard en ze kwamen vaak met lege handen weer naar huis. Nu de dijk het regenwater verzamelt, kunnen we er naast groentetuinen en uienvelden aanleggen. De jongeren hoeven niet meer naar de stad, ze kunnen meewerken op de velden en voor de ouderen zorgen. Mijn familie en ik hebben nu voldoende voedsel en met de verkoop van uien op de lokale markt kunnen we graan en ander voedsel aankopen. - Boer uit Dourou Tanga, Mali

Bevrijde Wereld in West-Afrika ...

Burkina Faso:

- **Bereik:** 50.000 personen in 63 dorpen in de regio Ouagadougou en Koudougou
- **Vier partners:** AMB (Action Micro-Barrages) biedt oplossingen aan arme bevolkingsgroepen voor problemen rond drinkwater en voedsel. - AMUS (Association les Mains Unies du Sahel) focust zich op socio-economische ontwikkeling van de meest arme bevolkingsgroepen. - SASO (Sahel Solidaire, Ouagadougou) ondersteunt de armste bevolkingsgroepen in hun strijd om te overleven in de Sahel. - EMESA (Association Environnement mobilisation de l'Eau et Sécurité Alimentaire) draagt bij aan een beter milieu, toegang tot drinkbaar water en voldoende voedsel.

Gambia:

- **Bereik:** 5.000 personen in 8 dorpen rond Kerewane.
- **1 partner:** ADWAC (Agency for the Development of Women And Children) is één van de sterkste Gambiaanse ngo's. Samen met hen ondersteunen we de lokale landbouw.

Guinee-Bissau

- **Bereik:** 18.000 personen in 41 dorpen, in de regio rond Bafata en Gabu
- **Twee partners:** APRODEL (Associação Para a Promocao do Desenvolvimento Local) heeft veel expertise op het vlak van het beheer van de natuurlijke rijkdommen. - APALCOF (Associação as Produtoras e de Autopromocao Para Luta Contra Fome) is een koepel van boerinnenorganisaties die de technische en organisatorische problemen van haar leden behartigt.

Mali:

- **Bereik:** 72.000 personen in 77 dorpen rond Bamako, Ségué en Mopti.
- **Vier partners:** AMEPPE (Association Malienne pour l'Éducation du Public et la Protection de l'Environnement) verbetert de levensomstandigheden van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen via vorming en milieubescherming. - GAAS (Groupe d'Animation et Actions au Sahel) werkt aan de omkadering van dynamische boerenorganisaties en de ontwikkeling van rurale landbouwgemeenschappen. - AMPDR (Association Malienne pour le Développement Rural) versterkt de capaciteiten van landbouwgemeenschappen opdat ze zich autonoom kunnen ontwikkelen. ARAFD (Association Recherche Action Femmes et Développement, Région de Mopti) begeleidt vrouwengroepen binnen de ontwikkeling van landbouwgemeenschappen.

Senegal:

- **Bereik:** 25.000 personen in 53 dorpen in de regio's Diourbel, Kolda en Tambacounda
- **Negen partners:** APDJ (Association pour la Promotion et le Développement de la Jeunesse) ondersteunt activiteiten van jongerengroepen. - FEGPAB (Fédération des Groupements Paysans du Baol) is een boerenorganisatie in de regio Diourbel. - FODDE (Forum pour un Développement Durable Endogène) ondersteunt boerenorganisaties in de regio Kolda. - GADEC (Groupe d'Action pour le Développement Communautaire) is een referentie op het vlak van watervoorziening en van voedselzekerheid in deze regio. - Vijf gemeenschapsorganisaties in Pikine organiseren vormen voor honderden basisorganisaties in zes gemeenten.

A photograph of a man with dark hair and a mustache, wearing a dark blue t-shirt with 'LEE USA 08' and dark jeans, standing in a rural landscape. To his left is a vehicle with a blue tarp. To his right are banana trees. In the background are rolling hills under a cloudy sky. A white text box with a red pin icon is overlaid on the left side of the image.

Bevrijde Wereld in de Filippijnen...

- **Bereik:** meer dan 18.000 individuen en 31 lokale ngo's voor voedselzekerheid
- **Actief in de regio's:** Caraga, Cordillera, Masbate, Panay en Samar
- **Bereik in de Cordillera:** 200 boerenorganisaties, verspreid over vijf provincies in de Cordillera.
- **Zes lokale partners:** ALCADDEV (Alternative Learning Center for Agricultural and Livelihood Development) werkt aan voedselzekerheid vanuit de dynamiek van studenten van een secundaire landbouwschool. – CDPC (Center for Development Programs in the Cordillera) heeft een uitgebreide werking rond aangepaste technologie en zet sterk in op milieuzorg. – OFFERS (Organic Farming Field Experimental and Resource Station in Panay) wil de afhankelijkheid van commerciële rijstvariëteiten doorbreken door lokale variëteiten te onderzoeken en te promoten. – PNFSP (Philippine Network of Food Security Programmes) is een nationaal netwerk van meer dan 30 ngo's die aan voedselzekerheid werken. Zij organiseren uitwisseling, vormingen en campagnes. – SRAP (Samar Rural Assistance Program) heeft een lange ervaring met de opbouw en duurzame werking van verschillende coöperatieven. – TABI (Tabang sa mga Biktima sa Bicol) heeft een specifieke expertise op het vlak van voorbereiding op natuurrampen.
- **Daarnaast** werken alle partners in de Filippijnen aan de versterking van boerenorganisaties.

»» Voedsel & water in de Filippijnen

BOER ZOEKT LAND

Als we de Filippijnse situatie willen begrijpen, kunnen we niet om de kolonisatie heen. Spanje voerde het grootgrondbezit in, de Verenigde Staten zetten de deur wijd open voor multinationale bedrijven. Resultaat? Een land waar landheren aan zet zijn en de meeste boerenfamilies noch grond, noch recht van spreken hebben en met honger naar bed gaan. Een land met schrijnende tegenstellingen tussen arm en rijk. Maar ook een land met een lange traditie van volksbewegingen die niet op hun honger blijven zitten. Scherpe analyses en politieke actie gecombineerd met concrete projecten die de levensomstandigheden verbeteren, daar is het hen om te doen.

Lokale voedselzekerheid in de Filippijnen gaat dan ook verder dan het technische verhaal waarbij de landbouwproductie en –verwerking verbeterd wordt. Het is vooral een kwestie van dit patroon van afhankelijkheid te doorbreken. De pacht voor de grootgrondbezitter moet omlaag, de prijzen die de tussenhandelaar de boeren betaalt omhoog. Woekerinteressen kunnen omzeild worden door zelf zaaigoed in handen te krijgen, en organische meststoffen en rijstvariëteiten te gebruiken die niet onder het monopolie van grote bedrijven vallen. En dit alles in coöperatief verband, samen met de boerenorganisaties. Want samen boert beter.

MAÏS MALEN OP DE FIETS WELKOM OP DE SUCCESVOLLE AFDELING AANGEPASTE TECHNOLOGIE!

Een maïsmolen aangedreven door een fiets, een ingenieuze pomp die stromend water afleidt naar groentetuinen, kookvuren die een kwart minder hout verbruiken, een rijstdroger die ook droogt als het regent... Snufjes uit de keuken van onze werking 'aangepaste technologie' in de Filippijnen. Na vele jaren van ondersteuning door onze coöperant Roger staat de werking nu op eigen benen en breidt ze verder uit. Het begon destijds in de Cordillera als zoektocht naar kleinschalige innovaties om de productie en verwerking van voedsel te verbeteren. De innovaties bleken heel effectief. Het Filippijnse netwerk voor voedselzekerheid (PNFSP) ging er daarna mee aan de slag en zorgde voor de verdere verspreiding ervan. Het programma is nu actief in vier regio's in de Filippijnen. Vijf andere regio's zijn kandidaat om een gelijkaardige werking op te starten.

LANDLOZE BOEREN DWINGEN LAGERE PACHTPRIJZEN AF DE STRIJD VOOR LANDHERVORMINGEN

Wie denkt dat niets gedaan kan worden aan de macht van de rijke elites, komt op het eiland Samar bedrogen uit. Grootgrondbezitters kunnen best onder druk worden gezet om de pacht van de boeren te verlagen. Na lange onderhandelingen waarbij zoveel mogelijk boeren werden gemobiliseerd, mogen ze nu 55 procent van de oogst houden, terwijl dit vroeger maar 40 procent was. Een gelijkaardig resultaat bereikten de boeren tegenover de geldschietters: de gemiddelde interest voor een lapje grond werd verlaagd van 25 naar 18 procent. De uitbuiting is hiermee niet van de baan, laat staan dat de boeren eindelijk recht hebben op een eigen verdiende lap grond. Maar de boerenorganisaties laten de moed niet zakken en blijven politieke actie voeren voor een grondige landhervorming.

JONGE LANDBOUWKUNDIGEN KIEZEN VOOR TOEKOMST OP HET PLATTELAND LOKALE VOEDSELZEKERHEID STIJGT EN MIGRATIE DAALT DANKZIJ DE ALCADDEV- LANDBOUWSCHOOL

In de regio Caraga is de secundaire landbouwschool van onze partner ALCADDEV het zenuwcentrum voor de versterking van de lokale voedselzekerheid. De studenten passen de efficiënte en

duurzame landbouwtechnieken meteen toe in hun eigen dorpen en geven de kennis door aan hun eigen families. Een succesvolle uitwisseling die niet stopt na hun studie. In 2010 werd een alumnigroep opgericht die vormingen organiseert over landbouwtechnieken en verder nadenkt over nieuwe concepten en strategieën binnen de landbouw. De landbouwschool heeft er toe geleid dat de migratie van jongeren naar de stad nagenoeg is stilgevallen. Niet verwonderlijk dat vele andere partners een gelijkaardige werking op poten willen zetten.

STERKE BOERENORGANISATIES ALS BASIS VOOR VERANDERING

PNFSP, het nationale voedselzekerheidsnetwerk deed een interessante vaststelling bij de 31 organisaties: ze blinken uit in de versterking van lokale boerenorganisaties, het zoeken naar lokale steun en het voeren van campagnes voor de boeren. Dit zegt veel over de prioriteiten bij onze Filippijnse partners. De boerenorganisaties zijn de cruciale factor voor de versterking van voedselzekerheid. Pas als zij sterk genoeg staan, maken concrete voedselprojecten kans op slagen en op een duurzame toekomst.

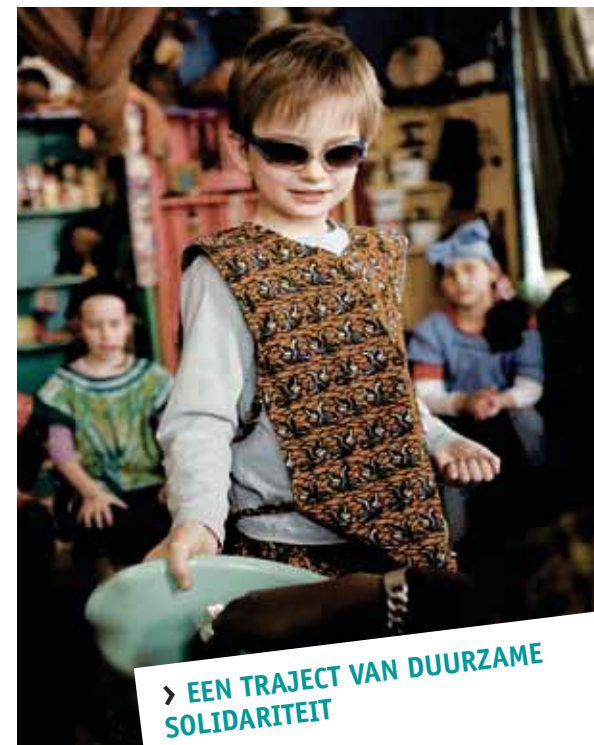
BRUGGEN BOUWEN TUSSEN BOEREN

In de noordelijke Cordillera regio gaan we breder dan de versterking van de lokale voedselzekerheid. Ook gezondheidszorg, alternatieve media, bevorderen van inheemse rechten en kleinschalige mijnbouw maken deel uit van het activiteitenpakket van onze partners in de Cordillera. Bevrijde Wereld ondersteunt er de regionale boerenfederatie APIT TAKO. Zij zorgen ervoor dat lokale boerenorganisaties samenkomen in provinciale afdelingen en slagen er zo in om bruggen te bouwen tussen boeren uit de meest afgelegen gemeenschappen. In 2010 brachten ze boeren uit alle uithoeken van de Cordillera in contact met nationale boerenorganisaties en ngo's. Er waren meer dan 300 deelnemers aanwezig op dit congres. Ze wisselden ideeën uit over gemeenschappelijke belangen en problemen en smeedden de basis voor toekomstige campagnes.

De noordwerking van Bevrijde Wereld **MENU VOOR DE KLEINE EN GROTE HONGER**

Bevrijde Wereld gaat voor het hele menu. Van een proevertje, een regelmatige snack, tot een dagelijkse maaltijd of levenslang engagement. Een menu waar zowel kinderen, jongeren als volwassenen hun gading in vinden. Met de inleefprogramma's, vormingen en inleefreizen kan je kennismaken met het Zuiden en samen met ons in actie komen.

› **EEN TRAJECT VAN DUURZAME SOLIDARITEIT**

Kinderen die naar het inleefatelier van Baobab Wereldklas komen, bereiden dit eerst grondig voor in de klas. Zij kunnen na het atelier zelf een solidariteitsactie opzetten via de actieateliers. We zetten een heel traject uit van kennismaking en ervaring opdoen tot zelf in actie schieten. Ook onze jonge en volwassen inleefreizigers bieden we een parcours aan waarbij ze de kans krijgen om hun ervaring met het Zuiden om te zetten in een engagement.

Meer van dat?

- › Op p. 16 Meer dan 1500 wereldburgers gespot bij Baobab Wereldklas
- › Op p. 19 Beeldig Bolivia

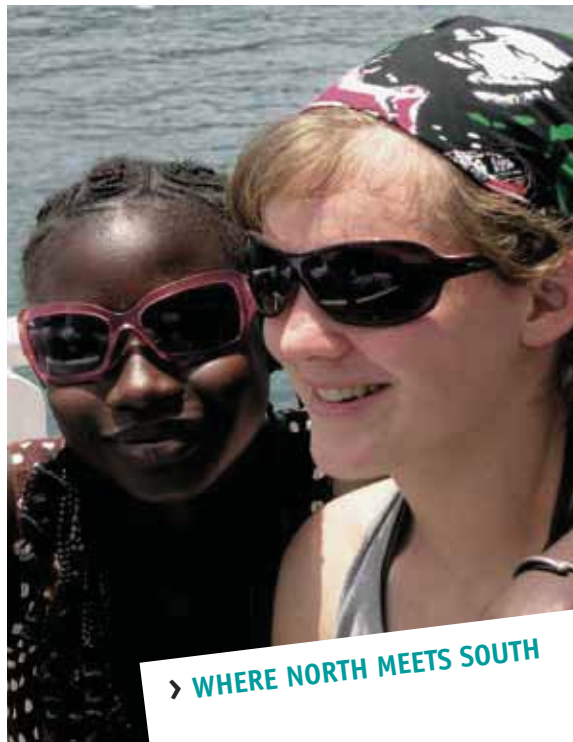

› SAMEN STERK IN ONS WERK BEVRIJDE WERELD & HAAR PARTNERS

In onze kinder- jongeren- en volwassenenwerking willen we meer inzetten op samenwerking. De krachten bundelen. Naast het reeds bestaande jongerensamenwerkingsverband Mundo Loco, groeide ook het Platform Solidaire Scholen uit tot een intense samenwerking tussen verschillende organisaties.

Meer van dat?

- › Op p. 17 Vandaag investeren in de wereldburgers van morgen
- › Op p. 18 Mundo Loco pakt uit met zuiderse acties op vrijdag

› WHERE NORTH MEETS SOUTH

Bij Bevrijde Wereld hebben we zowel het Noorden als het Zuiden in huis. We weten waar de mosterd zit wanneer we vormingen over het Zuiden geven. Een rijkdom aan informatie, contacten en ervaringen die we in de toekomst nog meer willen integreren in ons educatief aanbod.

Meer van dat?

- › Op p. 18 Sint-Niklase jongeren op inleefreis naar Senegal & Burkinese jongeren op bezoek in België
- › Op p. 19 Ontdek het échte Bolivia op inleefreis
- › Ook op p.19 Filippijnse boeren doen heel wat bewegen

› IN ACTIE VOOR BEVRIJDE WERELD

Fair Trade chocoladen Sinterklaasjes op zes december, Rock'n Woll sokken tijdens de koude wintermaanden, plassen voor het goede doel tijdens evenementen, vingerpoppetjes voor duizend-en-één toneeltjes voor het slapengaan,... Voor elke seizoen en moment wel een manier waarop je Bevrijde Wereld kan steunen. 2010 was dan ook het jaar van creatieve acties ten voordele voor Bevrijde Wereld. Ook het Waasland Shopping Center vergat ons niet in haar eindejaarslijstje.

Zelf in actie komen? Snuif al wat inspiratie op p.22

- › Shoppen voor het goede doel
- › De Sint in actie tegen de honger
- › Meer plassen voor beter water
- › Bevrijde Wereld verwarmt voeten, vingers en harten

NIEUWSFLASH: BAOBAB BREEKT UIT HAAR MUREN

Je ziet ze misschien nog niet, maar ze zijn er wel. Ze zijn klein, maar dapper en o zo klaar voor de wereld. Het zijn de wereldburgers van morgen. Klaargestoomd in de ateliers van Baobab Wereldklas. Met een knapzak vol wereldweetjes. Overtuigd van de rol van scholen als kweekvijvers voor deze kleine kritische knapen, treedt Baobab Wereldklas meer dan ooit buiten haar muren. Als stichtend lid van het Platform Solidaire Scholen organiseerde ze een succesvolle studiedag voor 130 geïnteresseerden.

MEER DAN 1500 WERELDBURGERS GESPOT BIJ BAOBAB WERELDKLAS

In 2010 kwamen meer dan 1500 leerlingen uit het basisonderwijs op ontdekking in de ateliers van Baobab Wereldklas. Samen met hun leerkracht bereiden ze dit werelds inleefavontuur voor in de klas, om dan als hoogtepunt een bezoek te brengen aan het enthousiaste Baobab-team van Bevrijde Wereld.

Dit is wat juffrouw Els uit Destelbergen ervan vond:

Vandaag zijn we met de klas naar Baobab Wereldklas geweest. Wat we over Awa & Hamad de voorbije weken geleerd hadden, mochten we nu zelf beleven. We speelden een heel tof marktspel, kregen West-Afrikaanse kleren aangemeten, dronken van het lekkere bissap, speelden djembé, dansten, zongen, maakten lekkere kefta en kregen een mooie geluksbrenger cadeau. Een dag die mijn leerlingen en ik niet snel zullen vergeten ...

Steeds meer leerkrachten vinden de weg naar onze gebouwen. Om hun klas te begeleiden tijdens de ateliers, maar ook om een vorming te volgen en om lesmateriaal te ontlenuen in het documentatiecentrum.

BAOBAB KIJKT OVER HAAR MUREN HEEN

In 2010 verlieten de Baobab-medewerkers regelmatig het vertrouwde nest en sloegen hun vleugels uit richting scholen en evenementen. Voor onze actie-ateliers bracht het Baobab-team bezoekjes aan verschillende klassen die stonden te popelen om een positieve actie voor de wereld op poten te zetten, zoals een toneelstukje over oneerlijke handel. Ons team stond hen bij met de nodige raad en daad.

Baobab gaf ook meerdere vormingen op verplaatsing, zoals in de Hogeschool Groep T in Leuven, de Katholieke Hogeschool Sint-Lieven in Sint-Niklaas en onze gemeenschappelijke studiedag Solidaire Scholen.

Maar ook op evenementen zorgt ons Baobab-team voor een wereldse en kleurrijke tint. Jaarlijks is er in juni het Baobab festival voor alle kinderen die naar het inleefatelier gekomen zijn, hun ouders, oma's en opa's, broers en zussen, leerkrachten, burens en alle feest- en curieuze neuzen die zin hebben in een spetterend feestje. Ook tijdens het Sint-Niklase stadsfestival Villa Pace voelden alle jonge wereldburgers zich in hun sas in het Kinderwereld-dorp van Bevrijde Wereld op het Castrohof.

BAOBAB SLAAT DE HANDEN IN ELKAAR VOOR SOLIDAIRE SCHOLEN

We zeiden het al: 2010 stond helemaal in het teken van Solidaire Scholen. Dit platform streeft naar gelijke onderwijskansen voor elk kind, en ondersteunt het basisonderwijs om kinderen op te voeden tot ware wereldburgers. Dit doen we niet alleen. In 2010 groeide het platform Solidaire Scholen uit tot een grote en hechte samenwerking waarin 15 organisaties hun expertise bundelen, ervaringen uitwisselen en gerichte plannen smeden voor de toekomst.

Ook de jarenlange samenwerking met onze Waalse partner Le Coron werd in 2010 opnieuw bevestigd door samen een nieuw driejarenprogramma in te dienen bij de federale overheid. De educatieve website voor scholen www.mbooloo.org is één van de vruchten van onze samenwerking.

►► Fast Forward ◄◄

Geen enkele muur is veilig voor Baobab Wereldklas: ondertussen sloopten ze ook muren in onze nieuwe stek in de Mercatorstraat... om er daarna mooiere terug te plaatsen voor een gloednieuwe atelierruimte! Wanneer, wat en hoe? Dat blijft nog even een verrassing tot 2012!

► SOLIDAIRE SCHOLEN BRACHT EEN BROCHURE UIT MET HAAR AANBOD VOOR SCHOLEN. Download ze via www.bevrijdewereld.be of vraag een exemplaar aan via greet.poelvoorde@bevrijdewereld.be

Baobab wereldklas, dat zijn...

- 80 klassen uit het basisonderwijs, goed voor 1696 leerlingen en 127 leerkrachten. 60 klassen kwamen uit de provincie Oost-Vlaanderen, 55 uit het Waasland.
- 6 klassen van de derde graad die na het inleefatelier een actie opzetten.
- 1240 kinderen via laagdrempelige mondiale activiteiten op verschillende evenementen.
- 176 (student-)leerkrachten die deelnemen aan één van onze vormingsmodules.
- 130 personen die deelnemen aan onze Studiedag Solidaire Scholen.
- Meer dan 1700 unieke bezoekers die gebruik maken van de online zoekcatalogus van ons documentatiecentrum.
- 134 (student-)leerkrachten die het documentatiecentrum bezoeken.

»» Solidaire scholen

VANDAAG INVESTEREN IN DE WERELDBURGERS VAN MORGEN

Woensdag 24 november 2010. Meer dan 130 mensen stromen toe op de Studiedag Solidaire Scholen, een dag vol boeiende workshops over solidariteit in het basisonderwijs. Deze geslaagde studiedag kondigt het begin aan van een vruchtbare samenwerking tussen scholen en organisaties die kinderen willen klaarstomen tot jonge, solidaire wereldburgers. "Scholen kunnen niet meer om de diversiteit heen, we moeten ons aanpassen aan de realiteit", vertelt een overtuigde deelnemer.

Onze samenleving wordt gekenmerkt door een groeiende diversiteit. In scholen is dat niet anders. Maar hoe ermee omgaan? Dat blijkt nog een zoektocht. Het platform Solidaire Scholen ziet hierin een belangrijke rol weggelegd voor het basisonderwijs. "Wanneer kinderen van jongs af aan leren omgaan met diversiteit, is de kans groter dat ze later zullen uitgroeien tot solidaire wereldburgers", vertelt Sophie Van Den Eynde, educatief medewerker bij Bevrijde Wereld en medeorganisatrice van het platform. "Met Solidaire Scholen willen we vooral een houvast zijn voor scholen om diversiteit als meerwaarde en als middel te ervaren in plaats van als probleem."

De studiedag bood een eerste kennismaking aan met het aanbod van alle organisaties binnen het Platform Solidaire Scholen. Een diverse mix van studenten, leerkrachten en medewerkers van onderwijs- en sociale organisaties nam plaats op de

banken van het KAHO Sint-Lieven in Sint-Niklaas. De deelnemers konden een keuze maken uit tien uiteenlopende praktische workshops. Gast sprekers Professor Ides Nicaise – auteur van De school van ongelijkheid – en kinderrechtencommissaris Bruno Vanobbergen zorgden voor het grotere kader.

ENKELE DEELNEMERS GIDSEN ONS DOORHEEN DE STUDIEDAG

Leerkracht Kelly volgde de workshop 'Dit ben ik' van Baobab Wereldklas, rond identiteitsontwikkeling en zelfbeeld in een interculturele omgeving. *De workshop was voor mij heel boeiend omdat dit in onze kleurrijke school heel erg aanwezig is. Ik gebruik de tips en technieken van Baobab Wereldklas al een aantal jaar in het begin van het schooljaar om elkaar beter te leren kennen. De tips helpen ongelooflijk goed: de kinderen praten over hun thuis en zo leren ze elkaars gelijkenissen ontdekken. Na de studiedag kwam ik thuis met het logo van Baobab met de grappige popjes. Mijn dochter zei heel spontaan dat ze toch wel graag dat blonde popje wilde zijn. Dit was voor mij nog maar eens de bevestiging dat ik ook haar de nodige aandacht en bevestiging moet geven, dat zij prachtig is zoals ze is. De vele praktische tips en materialen van Baobab komen dus zelfs thuis van pas!*

Carla is directrice van een school in Berchem. Zij volgde de workshop van ODice en De8 rond ouderparticipatie: *Ik ben naar de studiedag gekomen omdat ik het belangrijk vind dat dergelijk aanbod bestaat. Mijn school in Berchem kent een enorme diversiteit, dus de workshop rond ouderparticipatie was voor mij heel relevant. Ik ben hier echt met meer buitengekomen dan ik ben binnengekomen.*

HOE BETREK JE ANDERSTALIGE OUDERS BIJ DE SCHOOL? LEERKRACHT DEELT SUCCES-VOORBEELD

Wij zijn vorig jaar begonnen met babbelmomenten via tolken om de communicatie tussen onze school en de ouders te versoepelen en te verbeteren. Zo bereiken wij op een leuke manier een groep ouders die daarvoor zelfs niet aan de schoolpoort kwam staan. De reacties zijn heel positief: de ouders leren elkaar kennen, ze kunnen elkaar helpen en de afspraken van de school zijn duidelijker. Dit komt de kinderen alleen maar ten goede, denk maar aan het huiswerk. De ouders krijgen bij ons ook de kans om de basiskennis

te oefenen net als hun kinderen dat doen in de klas. We doen dit omdat we meer en meer merken dat ouders de leerstof van het eerste leerjaar thuis niet juist kunnen uitleggen. Het valt op dat de ouders echt willen dat hun kinderen kansen krijgen en dat is heel positief om mee te werken. - Leerkracht Kelly, School aan de Stroom in Antwerpen Linkeroever.

» Fast Forward «

Vele deelnemers gingen met een goed gevoel en boordevol ideeën naar huis. Maar daar stopt het niet voor het Platform Solidaire Scholen. Samen met verschillende partners uit de regio Waasland en de steden Gent en Antwerpen, stelde Bevrijde Wereld een handige brochure op. In deze brochure krijgen scholen een duidelijk overzicht van deze organisaties en hun werking. Dankzij een hechte samenwerking en tonnen inspiratie zal er bovendien op 21 november 2012 een volgende studiedag doorgaan. Hou die dag alvast vrij in jullie agenda!

Solidaire scholen, dat is ...

- Een veilige omgeving creëren
- Uitgaan van de leefwereld van kinderen
- In dialoog gaan met elkaar
- Participatorisch en ervaringsgericht werken
- Over de schoolmuren heen kijken
- Een maatschappij-kritische houding stimuleren
- Actie en engagement stimuleren

SINT-NIKLASE JONGEREN GAAN VREEMD

Er broeit iets in Sint-Niklaas. De jeugd van tegenwoordig blijkt niet bang van een Zuiders avontuurtje: steeds meer jongeren trekken op inleefreis naar West-Afrika. Alle aanwijzingen naar de daders wijzen in de richting van Bevrijde Wereld en haar partners in Southern Crime Dwagulu Dekkente en de Mundo Loco-gang. Ze hebben allen één motief: jongeren laten kennis maken met het Zuiden tot ze de smaak te pakken krijgen en zich ontpoppen tot de nieuwe redders van morgen...wereldburgers!

ERVARINGEN DIE JE NIET LOSLATEN SINT-NIKLASE JONGEREN OP INLEEFREIS NAAR SENEGAL

In 2010 stapten maar liefst 23 jongeren uit het 5de middelbaar van zes verschillende Sint-Niklase scholen in een uitwisselings-traject met Senegal. Drie weekends lang maakten de jongeren vooraf kennis met het land, zijn inwoners en de projecten van Bevrijde Wereld. Eén ervan was het Wereldweekend: ze kwamen er meer te weten over voedselzekerheid, ze volgden een getuigenis van een Senegalese migrant en dansten op de Afrikaanse ritmes.

Een échte blind date is het dus niet meer, al waren er zeker en vast kriebels op 7 juli: het startschot van drie weken inleven in Senegal. Het eerste deel van de reis speelde zich af rond de hoofdstad Dakar. Samen met de Senegalese jongeren, staken de

inleefreizigers de handen uit de mouwen om een lokale school te voorzien van nieuwe beschilderde schoolborden. Voor het tweede deel trokken de jongeren landinwaarts naar Tambacounda, waar onze partner GADEC actief is. De jongeren dachten er mee over de oorzaken, gevolgen en mogelijke oplossingen voor het hongerprobleem in Senegal. Het zijn ervaringen die de jongeren na de reis niet loslaten. In oktober organiseerden ze een toonmoment voor vrienden, familie en een verse lading kandidaat-inleefreizigers. Met hun zelfgemaakte reportage en een tentoonstelling van hun beste foto's brachten ze hulde aan hun nieuwe liefde, Senegal.

ZO VERSCHILLEND, OF TOCH NIET? BURKINESE JONGEREN OP BEZOEK IN BELGIË

Na hun reis organiseren de jongeren de zomer erop een inleefreis naar België voor hun West-Afrikaanse vrienden. Zo wordt het een echte uitwisseling. De groep van twaalf jongeren en zes begeleiders die in de zomer van 2009 naar Burkina Faso trokken, werkten in 2010 vlijtig mee aan het tweede jaar van hun inleeftraject. Van 1 tot en met 15 augustus gidsten ze vijf Burkinese jongeren en twee begeleiders rond in België en werkten zo mee aan een realistisch beeld van ons land.

Toen ik de eerste dag in België aankwam, was ik vooral blij omdat ik een Europees land zou leren kennen. Het verblijf in de gastgezinnen heeft me diep ontroerd. Ik werd er als een prinses behandeld. Ik ben hen dan ook enorm dankbaar. - Aminata Kabré, jongere uit Burkina Faso

Door dit bezoek heb ik een realistisch beeld gekregen van een land in Europa. Ik heb veel geleerd van deze uitwisseling, en hoop deze kennis in de praktijk om te zetten. Dat zal moeten gebeuren door sensibilisering in Burkina Faso zelf. - Zénabou Yameogo, jongere uit Burkina Faso

We hebben veel geleerd over de verschillende facetten van het dagelijkse leven hier: de economie, de cultuur, de opvoeding,... Het heeft ons geholpen het leven in Europa te verstaan en te breken met oude vooroordelen. Wat me opviel is dat de machine bijna volledig de plaats van de mens heeft ingenomen in deze samenleving. Onze culturen zijn heel verschillend, maar we hebben ook heel veel met elkaar gemeen. - Jean-Urbain Kombasseré, begeleider uit Burkina Faso

MUNDO LOCO WANTS YOU(TH)!

Begin schooljaar 2010 organiseerde Mundo Loco een bruisende wereldmarkt op tien van de twaalf Sint-Niklase secundaire scholen. Als ware marktkramers gooiden ze al hun charmes in de strijd om het vijfde en zesde middelbaar warm te maken voor een engagement met het Zuiden. De inleefreizen naar West-Afrika, of bewust shoppen in de Wereldwinkel zijn maar enkele van hun 'Zuidsmakers'.

Mundo Loco is het kleurrijke samenwerkingsverband tussen vijf Noord/Zuid- en jongerenorganisaties in Sint-Niklaas: Bevrijde Wereld, Oxfam Wereldwinkel, Bison, Den Eglantier en Dwagulu Dekkente. Samen hebben zij alles in huis om de wereld een stukje dichterbij jongeren, scholen en jeugdverenigingen te brengen.

WIL JE SAMEN MET JE KLAS OF JEUGDBEWEGING IETS DOEN ROND NOORD-ZUID? Mundo Loco heeft de tools, tips en tricks! Van leskoffers en hapklare lespakketten tot spelen, dvd's en massa's documentatie. Het Noord-Zuidpunt is elke vrijdag open tussen 16u-18u. Je kunt het lokaal ook reserveren om je spel te plannen of een vergadering te organiseren. Je vindt ons in Den Eglantier, Apostelstraat 13 in Sint-Niklaas. Vragen? Onze jongerenwerkster Charlotte staat to the rescue: charlotte.denolf@bevrijdewereld.be

► Fast Forward ◀

Mundo Loco steekt in een nieuw kledje, en dat zullen de Sint-Niklase jongeren geweten hebben! Elke laatste vrijdag van de maand pakt Mundo Loco uit met een leuke actie rond

één bepaald Noord-Zuid thema. Benieuwd naar de volgende actie? Maar één manier om daar achter te komen: kom eens af!

NOORD EN ZUID: SAMEN AAN TAFEL

Beter voedsel en water is niet enkel een verhaal van het Zuiden. Het zijn basisnaden van jou en mij. Iedereen heeft recht op een gevulde tafel. Bevrijde Wereld wil Zuid en Noord dan ook dicht bij elkaar brengen. Dit doen we door inleefreizen, gastsprekers uit onze projectlanden, vormingsweekends en acties. Noord en Zuid, samen aan tafel.

“De dagen bij mijn gastfamilie op het Boliviaanse platteland hebben me laten zien welke veranderingen de partners van Bevrijde Wereld realiseren op het terrein.” Dries

ONTDEK HET ÉCHTE BOLIVIA OP INLEEFREIS

Met z'n zessen trokken ze in de zomer van 2010 richting Bolivia. Klaar voor een intense ontmoeting met het Boliviaanse platteland, de stad, de projecten en partners van Bevrijde Wereld en hun gastfamilie. Het gevarieerde recept van drie weken inleefreis met Bevrijde Wereld.

Dankzij de inleefreis kreeg ik een unieke kans om samen te leven met een familie op het Boliviaanse platteland. Overdag leeft iedereen buiten, ook als het –zoals toen– heel koud is. Het huis dient enkel om te slapen. Ik deelde een kamer met de ganse familie, at en dronk hetzelfde, en hielp mee met hun dagelijkse activiteiten. Een heel sterke ervaring. - Dries in Moro Moro

Wat me enorm getroffen heeft is dat bijna de hele dagindeling van de familie rond eten draait. De man zorgt voor de groentetuin en de dieren, de kinderen gaan water halen bij de bron, sprokkelen hout voor het kookvuur en helpen mama bij het bereiden van de maaltijd. - Nadia in Presto

In de arme gemeente Presto bezochten we een schoolje waar elke klas verantwoordelijk is voor een groenteperceeltje. Een schoolvoorbeeld van de aanpak van Bevrijde Wereld en haar partners. De groentetuinen zorgen namelijk niet alleen voor een gezonde maaltijd, de kinderen leren zo ook hoe ze later hun eigen groenten kunnen kweken. Zo bestrijd je ondervoeding bij kinderen én werk je aan voedselzekerheid op lange termijn. - Jan in Presto

BEELDIG BOLIVIA

Geladen met een rugzak vol ervaringen, ontmoetingen en foto's, en gebeten om dit met alles en iedereen te delen, kwamen de inleefreizigers terug uit Bolivia. Niet veel later was 'Beeldig Bolivia' geboren: een fototentoonstelling met een origineel reisverslag, Boliviaanse muziek en typische maaltijden en drankjes. Het Gentse café De Muze was tot aan de nok gevuld met nieuwsgierigen die een stukje mee wilden pikken van deze Boliviaanse beleving. De opbrengst ging naar de projecten in Bolivia. Dankjewel!

FILIPPIJNSE BOEREN DOEN HEEL WAT BEWEGEN

Vanuit Bolivia steken we de oceaan over richting de Filippijnen. Met onze filmavond Ciné Filippino en infoavonden met onze gastsprekers, importeerden we een stukje Filippijnen naar België. In het najaar 2010 waren we gastheer voor Windel Bolinget, voorzitter van de Cordillera People's Alliance (CPA), en Karen Faith, directrice van onze partner Offers-Panay. Ze gaven lezingen in Gent, Destelbergen, Sint-Niklaas en Antwerpen over hun speerpunten in de Filippijnen. De CPA komt op voor de rechten van de inheemse boerenbevolking in de Cordillera. Er beweegt ook heel wat op het Filippijnse eiland Panay waar boerenorganisaties steeds vaker het gebruik van commerciële, kunstmestverslindende rijstvariëteiten weigeren ten gunste van hun eigen traditionele soorten. Een kolffe naar de hand van Karin Faith, directrice van partner Offers-Panay.

WERELDWEEKEND 2010 IN RONSE

Migratie, het is een wereldwijd en tijdloos fenomeen. Zo'n 180 jongeren en volwassenen verdiepten zich in dit actuele thema tijdens het jaarlijkse Wereldweekend. Terwijl de ouders deelnamen aan de lezingen, waren de kinderen koning te rijk in de kinderanimatie.

De vormingen op het Wereldweekend slaagden erin om een complex thema op een duidelijke en boeiende manier uit te leggen. Verrijkend! - Katrien

VILLA PACE 2010: PLASSEN VOOR HET GOEDE DOEL

Een stralende hemel, goedgegumste festivalgangers, een kleurrijke infostand en massa's vrolijke kinderen op ons kinderwereld-dorp. Het was weer een geslaagde editie van Villa Pace. Het was ook het eerste jaar dat mensen konden plassen voor het goede doel. Gewapend met toiletborstel en bloemetjesschoort namen we enkele toiletcabines in beslag. Elk toiletbezoekje was goed voor een bijdrage aan onze waterprojecten in het Zuiden.

► Fast Forward ◀

Dit alles kan maar slagen dankzij de inzet van een ongelooflijk team vrijwilligers. Ook volgende jaren zijn we op zoek naar promovrijwilligers voor onze infostand, toiletdames en

-heren, reporters, vertalers, verbouwers en animatoren. Surf naar www.bevrijdewereld.be en doe met ons mee!

Nog een tipje van de sluier: volgende jaren worden er naast inleefreizen naar Bolivia en de Filippijnen ook reizen naar West-Afrika georganiseerd. Zin om mee te gaan? Blijf ons volgen via www.bevrijdewereld.be

BEVRIJDE WERELD OPENT DE BOEKEN

2010 kenmerkt zich als een jaar met minder opbrengsten. De voornaamste reden is dat de subsidies van het Belgisch Overlevingsfonds (BOF) midden 2010 afliepen en de verwachte inkomsten van zijn opvolger, het Belgisch Fonds voor Voedselzekerheid (BFVZ), eind 2010 uitbleven door de aanslepende federale regeringsvorming. De totale subsidies daalden met 1,67 miljoen euro, de totale opbrengsten met 1,71 miljoen euro. Voor meer details verwijzen we graag naar puntjes 3 en 4.

In 2009 kochten we een nieuw gebouw aan. Het jaar erop maakten we de verbouwingsplannen op en startten we met de eerste afbraakwerken. In 2011 staan de structurele verbouwingen op de planning. Verwacht wordt dat we eind 2011 onze koffers kunnen pakken richting Mercatorstraat 81 in Sint-Niklaas.

Fondsenwerving blijft een absolute prioriteit. In 2010 boekten we de eerste bescheiden resultaten. In 2011 breiden we de plannen uit naar een groter publiek. Verwacht wordt dat de inkomsten in 2012 gevoelig zullen stijgen.

1. DE BALANS

De activa vertonen geen grote wijzigingen. Wat opvalt is de verhoging van de reeds toegekende en nog te ontvangen subsidies, en een daling van de liquide middelen. Dit laatste is vooral het gevolg van een daling in de over te dragen opbrengsten bij de passiva. De liquide middelen hebben voor één derde betrekking op fondsen die we in 2011 zullen aanwenden voor lopende programma's in Noord en Zuid. Het overige deel slaat op de bestemde fondsen voor lonen en projecten in het Zuiden, terugbetaling van subsidies en schulden met betrekking tot leveranciers, partners en bezoldigingen.

Daarnaast is de opvallendste verandering in de passiva de financiële schuld op korte termijn. De reden daarvoor is een overbruggingskrediet dat we ontvingen in afwachting van de verkoop van het oude gebouw. Intussen is in 2011 de verkoopcompromis opgemaakt voor de verkoop van het oude gebouw. De definitieve akte wordt verwacht in augustus 2011.

Activa			Passiva		
	2010	2009		2010	2009
VASTE ACTIVA	343,625.24	340,834.93	EIGEN VERMOGEN	363,131.80	362,616.64
Materiële vaste activa	343,350.24	340,559.93	Fondsen van de vereniging	28,118.54	28,118.54
Gebouwen	472,802.73	468,567.73	Fondsen van de vereniging	28,118.54	28,118.54
Afschrijving op gebouw	-134,335.27	-130,990.67			
Installaties, uitrusting	11,940.46	11,940.46	Bestemde Fondsen	329,725.44	329,725.44
Afschrijving op installaties	-10,714.25	-9,646.90	Fonds projecten	202,677.30	202,677.30
Machines	875.40	875.40	Sociaal Passief	127,048.14	127,048.14
Afschrijving op machines	-875.40	-875.40			
Informatica	24,314.05	20,579.75	Overgedragen winst (verlies)	4,772.66	3,944.31
Afschrijving op Informatica	-21,614.78	-19,890.44			
Meubilair en kantoormaterieel	1,196.62	0.00			
Afschrijving meubilair en kantoormaterieel	-239.32	0.00	Resultaat van het boekjaar	515.16	828.35
Financiële vaste activa	275.00	275.00			
Borgtochten en vooruitbetalingen	275.00	275.00			
VLOTTENDE ACTIVA	985,411.93	1,139,131.98	SCHULDEN	965,905.37	1,117,350.27
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	122,959.23	85,015.08	Schulden op meer dan 1 jaar	105,264.77	112,192.73
Klanten	7,643.60	8,128.00	Kredieten Gebouwen	105,264.77	112,192.73
Te ontvangen subsidies	101,227.30	66,724.88			
Diverse vorderingen	14,088.32	10,162.20	Schulden op ten hoogste 1 jaar	584,069.85	435,181.20
			Kredieten gebouwen	206,916.81	9,185.88
Liquide middelen	856,337.42	1,049,030.90	Leveranciers	65,893.99	60,690.84
			Bezoldigingen en Sociale Lasten	42,420.91	42,124.64
Overlopende rekeningen	6,115.29	5,086.00	Terug te betalen subsidies	181,415.63	5,787.38
			Eigen bijdragen volgend boekjaar	43,766.89	34,906.44
			Schulden aan partners	40,905.62	124,693.02
			Over te dragen subsidies DGOS	0.00	156,893.00
			Waarborg koffers Baobab	2,750.00	900.00
			Overlopende rekeningen	276,570.76	569,976.34
			Over te dragen opbrengsten	271,299.08	569,976.34
			Toe te rekenen kosten	5,271.68	
TOTAAL ACTIVA	1,329,037.17	1,479,966.91	TOTAAL PASSIVA	1,329,037.17	1,479,966.91

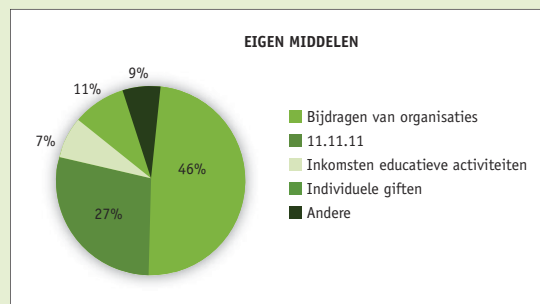
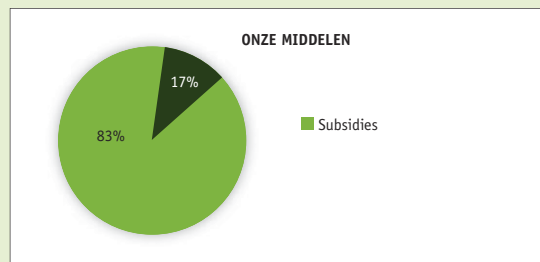
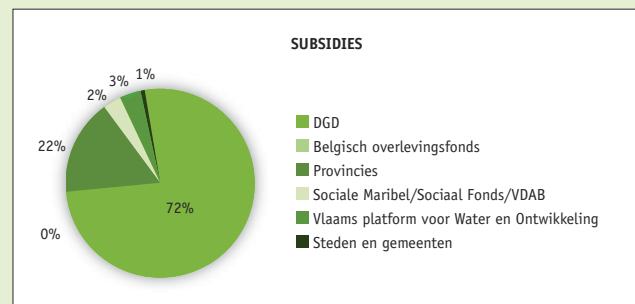
1. HET RESULTAAT

Het bedrijfsresultaat of het operationeel resultaat bedraagt -5.463,63 euro. Samen met het financieel en het uitzonderlijk resultaat sluiten we het jaar af met een positief saldo van 515,16 euro.

Het resultaat	2010	2009
Bedrijfsresultaat	-5463.63	-44,850.57
Financieel resultaat	4629.59	14098.41
Uitzonderlijk resultaat	1349.2	80.51
TOTAAL	515.16	-30,671.65
Onttrekking reserves	0.00	
TOTAAL	515.16	828.35

3. INKOMSTEN

83% van de inkomsten is afkomstig van federale, provinciale, stedelijke en gemeentelijke subsidies. De eigen middelen vullen de overige 17 % in. Het gaat om bijdragen van scholen, stichtingen, organisaties en individuele donateurs. De subsidies bestaan hoofdzakelijk (72%) uit federale middelen van het Directoraat Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD). Naast een aantal kleinere subsidies, nemen de provincie Antwerpen en de provincie Oost-Vlaanderen 22% voor hun rekening. De eigen middelen bestaan voor meer dan de helft uit bijdragen van organisaties (inclusief 11.11.11), die zo op een structurele manier een deel van de programma's in het Zuiden steunen.

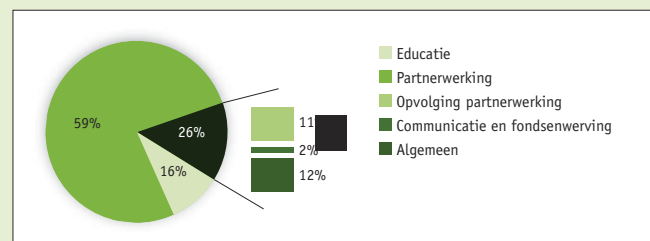
OPBRENGSTEN	2010	2009
SUBSIDIES	2,045,778.42	3,718,780.57
DGD	1,162,890.93	1,397,794.88
Belgisch Overlevingsfonds	0.00	1,133,730.00
Provincies	359,667.60	493,881.60
Sociale Maribel/Sociaal Fonds/VDAB	34,925.68	32,879.60
Vlaams Platform voor Water en Ontwikkeling	42,049.60	50,966.00
Steden en gemeenten	19,146.19	18,401.90
Overdracht projectsaldo volgend boekjaar	-62,408.60	0.00
Projectsaldo vorig boekjaar	489,507.02	591,126.59
EIGEN MIDDELEN	418,737.00	457,481.00
Bijdragen van organisaties	136,679.68	215,673.19
11.11.11	80,479.59	87,400.44
Inkomsten educatieve activiteiten	22,427.82	25,133.09
Ontvangen lidgelden	245.00	400.00
Individuele giften	32,996.70	25,600.76
Scholenacties	1,000.00	2,428.19
Inkomsten diversen	7,253.33	4,941.23
Inkomsten evenementen/Fondsenwerving	1,459.80	6,588.70
Fondsenwerving	15,875.31	9,730.47
Overdracht vorig boekjaar	101,297.42	62,469.01
Overdracht naar volgend boekjaar	-33,740.89	0.00
Transfers	52,763.24	17,115.92
TOTAAL	2,464,515.42	4,176,261.57

4. DE BESTEMMING VAN HET GELD

75% van de kosten van Bevrijde Wereld zijn doorstortingen naar de partner-ngo's in het Zuiden en kosten voor de educatieve programma's in België. Het aandeel hiervan in de totale kost ligt lager dan andere jaren (84% vorig jaar): het Belgisch Overlevingsfonds (betreft West-Afrika) heeft slechts voor een half jaar en met een lager budget (304.000 euro, een deel van het 'projectsaldo vorig boekjaar') gewerkt. Daarbovenop heeft de opvolger van het fonds, het Belgisch Fonds voor Voedselzekerheid (BFVZ), ondanks de verwachtingen zijn programma's in 2010 niet kunnen opstarten, bij gebrek aan een bevoegde federale regering. Daarom valt het totaal aan ontvangen subsidies in 2010 lager uit en is de verhouding ten opzichte van de vaste kosten daardoor ook lager.

Een bedrag van 90.000 euro wordt doorgestort naar ngo en partner Le Coron in Bergen. Samen met deze organisatie vormt Bevrijde Wereld een samenwerkingsverband binnen het programma van DGD.

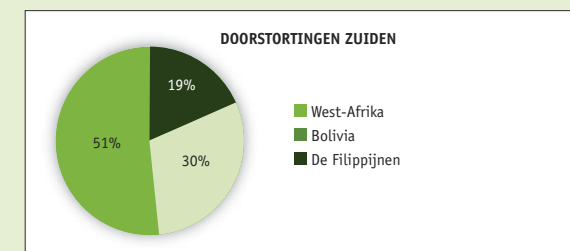
Ten slotte gaat 25% van de totale kosten naar de algemene administratie, communicatie, fondsenwerving en opvolging van de partnerwerking. Een hoger aandeel dan vorig jaar (16%), grotendeels door het merendeel aan vaste kosten en lagere ontvangen subsidies zoals hierboven vermeld.

Kosten	2010	2009
EDUCATIE	476,129.65	581,302.47
Werkingskosten educatie	68,955.12	69,088.85
Personeel	316,900.69	304,457.89
Doorstortingen partners Noord	90,273.84	207,755.73
PARTNERWERKING	1,666,086.42	2,516,501.98
Kosten in België gemaakt voor partners	15,217.89	11,360.01
Landenkantoren/Beheer Zuiden	52,643.67	25,177.29
Coöperanten werking	4,448.20	5,144.71
Coöperanten	64,893.66	66,310.64
Personeel	142,362.27	126,156.27
Doorstortingen naar partners	1,386,520.73	2,282,353.06
COMMUNICATIE & FONDSEN-WERFING	55,925.14	48,689.60
Fondsenwerving	26,201.27	13,056.25
Tijdschrift, website en andere	6,259.38	7,177.06
Personeel	23,464.49	28,456.29
ALGEMEEN	271,837.85	228,334.62
Algemene werkingskosten	103,044.45	70,908.59
Afschrijvingen gebouwen, IT ea	6,375.61	7,909.99
Personeel	162,417.79	149,516.04
Projectsaldo	0.00	846,283.47
Overdracht projectgelden naar volgend boekjaar	0.00	829,167.55
Transfers	0.00	17,115.92
TOTAAL	2,469,979.05	4,221,112.14

5. NAAR WELKE LANDEN IN HET ZUIDEN GAAT HET GELD?

51% van de middelen gaat naar 5 landen in West-Afrika (Mali, Burkina Faso, Senegal, Gambia en Guinee-Bissau), 19% gaat naar Bolivia en 30% naar de Filipijnen.

Doorstortingen Zuiden	2010	2009
Bolivia	258,302.3	268,883.07
Filippijnen	415,987.61	484,088.1
West-Afrika	712,230.82	152,938.1
TOTAAL	1,386,520.73	2,282,353.06

»» Zij steunen Bevrijde Wereld

DANKZIJ JULLIE

Dankzij jouw steun bouw je aan een vruchtbare toekomst op het platteland en kunnen duizenden boerenfamilies in Bolivia, West-Afrika en de Filipijnen blijvend plannen maken. In 2010 zetten we heel wat nieuwe acties op poten. Velen onder jullie smulden van onze chocoladen Sinterklaasjes, trokken onze wollen sokken aan, sponsorden een baksteen of adopteerden een groentetuin. Aan alle sponsors, vrijwilligers, leerkrachten, sympathisanten en fans van Bevrijde Wereld: dankjewel!

BEVRIJDE WERELD VERWARMT VOETEN, VINGERS EN HARTEN ROCK'N WOLL

Het goede doel steunen was nog nooit zo warm! Ook in 2010 kozen zo'n 1000 mensen, 2000 voeten of 10.000 tenen voor absolute topkwaliteit, isolerende warmte, een kleine voetafdruk en een modieus kleurtje met de Rock'n Woll sokken van Bevrijde Wereld. Ook de vingers lieten we niet in de kou staan. De handgemaakte, Boliviaanse vingerpopjes zorgden voor veel plezier, toneeltjes en een originele doopsuikerverpakking. De popjes – verkrijgbaar aan 2 euro per stuk – leverden 1000 euro op. Je vond ons dit jaar terug op kerstmarkten, wereldwinkels en evenementen.

MEER PLASSEN VOOR BETER WATER PLASSEN VOOR HET GOEDE DOEL

Het goede doel steunen was nog nooit zo ontladend! Sinds Villa Pace 2010 zijn we van start gegaan met onze sensibiliserende toiletactie: elk toiletbezoekje draagt bij aan een betere

watervoorziening in het Zuiden. Onze enthousiaste toilet dames en –heren brachten maar liefst 2000 euro bijeen. Ook dit jaar vind je onze creatief ingerichte toiletcabines terug op verschillende evenementen.

DE SINT IN ACTIE TEGEN DE HONGER SINTERKLAAS-ACTIE

Het goede doel steunen was nog nooit zo lekker! Op zes december werd op meer dan 40 plaatsen in Vlaanderen gesnoept voor het goede doel. Heel wat bedrijven, organisaties en andere snoepers kozen dit jaar voor onze mini-Sinterklaasjes uit Fair Trade chocolade. Met een opbrengst van 7000 euro konden we dit jaar meer schoentjes in het Zuiden vullen.

SHOPPEN VOOR HET GOEDE DOEL ACTIE WAASLAND SHOPPING CENTER

Het goede doel steunen was nog nooit zo leuk! Het grootste winkelparadijs van het Waasland kwam tijdens de kerstvakantie in actie voor Bevrijde Wereld. De vele shoppers in het Waasland Shopping Center betaalden 1 euro voor de vestiaire, pakjesdienst of de fotoshoot. Het Shopping Center haalde 10.000 euro op, een som die gaat naar de aanleg van groentetuinen voor boerenfamilies in Bolivia. Een beter nieuwjaarscadeau hadden we niet kunnen wensen!

ALLE GIFTEN, GROOT OF KLEIN, MAKEN WEL DEGELIJK HET VERSCHIL VIA HET REKENINGNUMMER 001-2187674-12

►► Fast Forward ◄◄

Ook dit jaar kan je met je collega's kiezen voor onze Fair Trade chocoladen sinterklaasjes, kan je voeten, vingers en harten verwarmen met onze rock'n woll-attributen, een groentetuin

adopteren en plassen voor het goede doel. Het zijn maar enkele van de vele manieren waarop jij ons kan steunen. Blijf op de hoogte via www.bevrijdewereld.be

Partners van Bevrijde Wereld

WEST-AFRIKA (per land)

› Burkina Faso

Partners: Action Micro-Barrages (AMB), Association les Mains Unies du Sahel (AMUS), Environnement, Mobilisation de l'Eau et Sécurité Alimentaire (EMESA), Sahel Solidarité (SASO)
Financiële partners: BFVZ, WaterAid, DBA

› Gambia

Partners: Agency for the Development of Women And Children (ADWAC)
Financiële partners: Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking (DGD)

› Guinee-Bissau

Partner: Associacao Para a Promocao do Desenvolvimento Local (APRODEL), Associacao as Produtoras e de Autopromocao Para Luta Contra Fome (APALCOF)
Financiële partners: DGD, Ello Mobile, VPWvO

› Mali

Partners: Association Malinienne pour l'Education du Public et la Protection de l'Environnement (AMEPPE), Association Malinienne pour la Promotion du Développement Rural (AMPDR), Association Recherche Action Femme et Développement (ARAFD), Groupe d'Animation Action au Sahel-Mali (GAAS)
Financiële partners: BFVZ, WaterAid

› Senegal

Partners: Association pour la Promotion et le Développement de la Jeunesse (APDJ), Fédération des Groupements Paysans du Baol (FEGPAB), Forum pour un Développement Durable Endogène (FODDE), Groupe d'Action pour le Développement Communautaire (GADEC), 5 gemeenschaps-organisaties in Pikine
Financiële partners: BFVZ, Helpende Handen, Provincie Antwerpen

FILIPPIJNEN (per regio)

› Panay

Partner: Organic Farming Field Experimental and Resource Station in Panay (OFFERS)
Financiële partners: DGD, 11.11.11., gemeente Destelbergen

› Cordillera

Partner: Center for Development Programs in the Cordillera (CDPC)
Financiële partners: Provincie Oost-Vlaanderen, DGD

› Samar

Partner: Samar Rural Assistance Program (SRAP)
Financiële partners: DGD, Provincie Oost-Vlaanderen, Gemeente Jabbeke

› Masbate

Partner: Tabang sa mga Biktima sa Bicol (TABI)
Financiële partners: DGD, 11.11.11.

› Caraga

Partner: Alternative Learning Center for

Agricultural and Livelihood Development (ALCADEV)
Financiële partners: Stichting Ronoylion (NL), Provincie West-Vlaanderen

› Nationaal

Partner: Philippine Network of Food Security Programmes (PNFSP)
Financiële partners: Provincie Limburg, Gemeente Puurs, ASTM

BOLIVIA (per regio)

Nationale netwerken: Asociación de Instituciones de Promoción y Educación (AIPE) en Productividad Biosfera y Medio Ambiente (PROBIOMA)
Financiële partners: DGD, ICCO (NL)

› Potosí

Partner: Investigación Social y Asesoramiento Legal Potosí (ISALP)
Financiële partners: DGD, Limburgse Solidariteit met el Kollasuyo, Provincie Limburg, Wereldwinkel Westerlo

› Cochabamba

en één gemeente in Santa Cruz
Partner: Instituto de Capacitación Campesina (INCCA), Instituto de Capacitación del Oriente (ICO)
Financiële partners: DGD, Stichting Antoon Spinoy, Provincie Antwerpen

› Chuquisaca

Partner: Promotores Agropecuarios (PROAGRO)
Financiële partners: DGD, Stichting Antoon Spinoy

NOORD-WERKING

Partners: Le Coron, Mundo Loco, Dwagulu-Dekkente
Financiële partners: DGD, Provincie Oost-Vlaanderen, Stad Sint-Niklaas, 11.11.11.

Het team van Bevrijde Wereld

Marc Joolen
Algemeen Coördinator
Jan Mertens
Financieel & Administratief Coördinator
Sema Kokur
Financieel & Administratief medewerker
Christa Lyssens
Administratief medewerker
Sofie Van Der Straeten
Communicatie-medewerker
Marleen Van Schoor
Coördinator Noordwerking
Ine D'Hamers
Educatief medewerker Baobab Wereldklas
Mamadou Djiby
Educatief medewerker Baobab Wereldklas
Sophie Van den Eynde
Educatief medewerker Baobab Wereldklas
Greet Poelvoorde
Educatief medewerker Baobab Wereldklas
Wouter Semey
Medewerker Vrijwilligers en Fondsenwerving
Vera Pletinckx
Educatief medewerker volwassenen
Charlotte Denolf
Educatief medewerker jongeren

Pascal Van Driessche
Programmabeheerder Filipijnen

Wim Vereecken
Programmabeheerder Senegal, Guinee-Bissau en Gambia

Jaap Op de Coul
Landenvertegenwoordiger Bolivia

Hans Schaap
Landenvertegenwoordiger Filipijnen

Jayson Fajarda / Isa Lorenzo
Medewerker Filipijnen

Roger Camps
Assistent-landenvertegenwoordiger Filipijnen

Sidy Gueye Niang
Landenvertegenwoordiger West-Afrika

Doudou Diallo
Financieel medewerker West-Afrika

Raad van Bestuur

Jef Van Den Eeckhout
(Voorzitter)
Chris Ferket (Secretaris)
Marc Peeters
(Penningmeester)
Els Van der Syt
Kate Desmet
Pat De Buck
Wim De Ceukelaire

Colofon Vragen of opmerkingen over het jaarverslag? sofie.vanderstraeten@bevrijdewereld.be of via 03/777.20.15
Medewerkers Marc Joolen, Marleen Van Schoor, Sophie Van Den Eynde, Greet Poelvoorde, Wouter Semey, Jan Mertens, Pascal Van Driessche, Wim Vereecken, Lien Verstraete, Annelies Croon, Sofie Van Der Straeten.
Fotomateriaal Chris Lauwerys, Tomas Uyttendaele, Bart De Bock.
Hoofd- en eindredactie Sofie Van Der Straeten.
Vormgeving Chris Lauwerys, clauwerys@gmail.com

Bevrijde wereld
Terre nouvelle
New world
Mundo nuevo

Nieuwstraat 70
(tot eind 2011)

Mercatorstraat 81
(v.a. eind 2011)

9100 St-niklaas

T. 03 777 20 15

F. 03 766 36 41

BEVRIJDE
WERELD.be